

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ СПЕЦІАЛІСТІВ ФАРМАЦІЇ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ФАРМАЦІЇ ТА БЕЗПЕКИ ЛІКІВ

**ФАРМАЦЕВТИЧНА НАУКА ТА ПРАКТИКА:
ПРОБЛЕМИ, ДОСЯГНЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

**PHARMACEUTICAL SCIENCE AND PRACTICE:
PROBLEMS, ACHIEVEMENTS, PROSPECTS**

Матеріали ІІ науково-практичної інтернет-конференції
з міжнародною участю

27 квітня 2018 року
м. Харків

Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ

№ 606 від 11.10.2017 р.

Харків
НФаУ
2018

УДК 615:001:378

Ф 24

Редакційна колегія: проф. О. Ф. Пімінов, проф. Л. І. Шульга, проф. Н. А. Цубанова, доц. С. В. Огарь, доц. К. О. Бур'ян, проф. Е. В. Супрун, доц. С. М. Ролік-Аттіа, доц. В. А. Якущенко, доц. О. В. Файзуллін, ст. викл. Н. А. Домар

Фармацевтична наука та практика: проблеми, досягнення, перспективи розвитку = Pharmaceutical science and practice: problems, achievements, prospects : матер. II наук.-практ. інтернет-конф. з міжнар. участю, м. Харків, 27 квітня 2018 р. / ред. кол. : О. Ф. Пімінов та ін. – Х. : НФаУ, 2018. – 464 с.

Збірник містить матеріали II науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю «Фармацевтична наука та практика: проблеми, досягнення, перспективи розвитку», де розглянуто теоретичні та практичні питання за науковими напрямками: синтез, аналіз, стандартизація біологічно активних сполук і лікарських засобів; фітохімічні дослідження; фармацевтична технологія, біотехнологія та гомеопатія; менеджмент та маркетинг у фармації, фармакоекономічні дослідження; експериментальна та клінічна фармакологія і фармацевтична опіка; сучасна освіта та підготовка спеціалістів фармації та медицини у закладах вищої освіти.

Видання призначено для широкого кола наукових, науково-педагогічних і практичних працівників, викладачів закладів вищої освіти.

Матеріали подаються мовою оригіналу. За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

The collection contains the materials of the IInd scientific-practical Internet conference with international participation «Pharmaceutical science and practice: problems, achievements, development prospects». The publication considers theoretical and practical issues in the scientific areas: synthesis, analysis, standardization of biologically active compounds and drugs; phytochemical studies; pharmaceutical technology, biotechnology and homeopathy; management and marketing in pharmacy, pharmacoeconomic research; experimental and clinical pharmacology and pharmaceutical care; modern education and training of specialists in pharmacy and medicine in institutions of higher education.

The publication is intended for a wide range of scientific, scientific and pedagogical and practical workers, teachers of institutions of higher education. Materials are provided in the original language. The authors are responsible for the reliability of the materials.

УДК 615:001:378

© Пімінов О. Ф., Шульга Л. І.,
Цубанова Н. А., Огарь С. В.,
Бур'ян К. О, Супрун Е. В.,
Ролік-Аттіа С. М., Якущенко В. А.,
Файзуллін О. В., Домар Н. А., 2018

**Досвід залучення працівників практичної фармації
до навчального процесу на кафедрі технології ліків
Національного фармацевтичного університету
Ярних Т.Г., Данькевич О.С., Хохленкова Н.В.**

*Кафедра технології ліків,
Національний фармацевтичний університет,
м. Харків, Україна
os.dank@gmail.com*

Вступ. В сучасному світі інформаційні ресурси та інформаційні знання стають об'єктами і результатами праці більшості людей. Це вимагає ґрунтовної підготовки фахівців бідь-якої сфери до використання у майбутній професійній діяльності сучасних інформаційних і комунікаційних технологій [4]. Стрімке поширення використання мережі Інтернет призводить до інформатизації всіх сфер життєдіяльності людини, розкриває можливості активної щоденної телекомунікації всіх членів суспільства. Такий активний розвиток інформатизації в сучасному суспільстві зумовлює впровадження комунікативних технологій в освітній процес вищої школи [2].

Завдання наближення навчання до сучасної виробничої діяльності аптек стоїть і перед викладачами кафедри технології ліків НФаУ. Для цього проводиться постійна робота щодо залучення працівників виробничих аптек і фармацевтичних підприємств до прямого спілкування зі здобувачами.

Матеріали та методи. На кафедрі технології ліків на постійній основі проводяться заняття з on-line включенням виробничих аптек Харкова, Києва, Борисполя, Чернівців і Куп'янська. Для проведення занять у дистанційному форматі між кафедрою технології ліків і аптеками використовуються доступні телекомунікаційні технології: Skype, Google, Go To Meeting, QiP [4].

Результати та їх обговорення. Під час прямого включення працівники аптек демонструють приготування різних лікарських форм, розповідають про виробничу рецептуру, демонструють роботу сучасних засобів малої механізації, підкреслюють актуальність певних технологічних чи організаційних моментів у виробничій діяльності окремих аптек.

Проведення занять у такому форматі дозволяє збагатити викладання дисципліни сучасним практичним досвідом, продемонструвати здобувачам, що отримані знання мають велике значення для майбутньої роботи, підвищити їх мотивацію до оволодіння професійними компетентностями.

Спілкування відбувається як із завідуючими виробничих аптек, так і з провізорами-технологами та провізорами-аналітиками. Кожен з них розкриває тонкощі роботи на своїй ділянці роботи. Здобувачі активно приймають участь в обговоренні як технологічних аспектів приготування екстемпоральних лікарських форм, так і питань щодо організації виробничої діяльності аптек. Спілкування в такому режимі дозволяє здобувачам розвивати комунікативні навички, що сприятиме підвищенню їх конкурентоздатності на ринку праці у майбутньому [1].

Під час таких занять зв'язок не є одностороннім: кафедра ділиться досвідом використання сучасних засобів малої механізації при приготуванні

різних лікарських форм, демонструє їх роботу. Наприклад, здобувачі демонструють приготування двошарових супозиторіїв із застосуванням пристрою, який розроблено на кафедрі технології ліків; при приготуванні емульсій використовується гомогенізатор; для фасування порошків застосовують напівавтоматичний капсулятор. Всі ці прилади демонструються під час зв'язку з виробничими аптеками і викликають практичний інтерес у працівників аптек.

Крім виробничих аптек активно приймають участь у проведенні сумісних занять фармацевтичні підприємства України, наприклад «Фармак», представники якого діляться досвідом, проводячи лекційні та семінарські заняття. В результаті проведення таких занять за останні роки було доповнено практичні навички здобувачів з дисциплін «Аптечна технологія ліків» та «Технологія лікарських засобів» можливістю засвоїти роботу в електронних журналах [3]. Так для набуття здобувачами навичок ведення виробничої документації аптеки в електронному вигляді, на кафедрі було розроблено та впроваджено «Електронний лабораторно-фасувальний журнал», а використання на заняттях програми «Технологія екстемпоральної рецептури» дозволяє здобувачам ознайомитись з повним циклом виробничої діяльності аптек, з можливостями оптимізації технологічного процесу приготування екстемпоральних препаратів відповідно до вимог GPP, що сприяє цілісному сприйняттю виробничих функцій аптеки.

Описаний досвід залучення працівників практичної фармації до навчального процесу показав, що завдяки розвитку інформатизації суспільства з'явилась можливість використовувати інтелектуальний та матеріальний потенціал кожного учасника спілкування. Постійне проведення прямих включень з виробничими аптеками допомагає здобувачам закріпити, поглибити та систематизувати знання з технології ліків, сформувані власні комунікативні уміння в процесі on-line спілкування. Одночасно такий формат занять сприяє обміну науковою і практичною інформацією між фармацевтичними підприємствами чи аптеками і кафедрою технології ліків і висвітлює нові практичні можливості удосконалення як виробничої діяльності аптек, так і навчального процесу у вищому навчальному закладі.

Література

1. Забродина И. К. Развитие социокультурных умений студентов посредством современных интернет-технологий / И. К. Забродина // Социология образования. – 2014. – № 10. – С. 54-61.
2. Кадемія М. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології в навчальному процесі : Навчальний посібник / М. Ю. Кадемія, І. Ю. Шахіна. – Вінниця, ТОВ «Планер». – 2011. – 220 с.
3. Методологія викладання аптечної технології ліків: навч.-метод. посібник / О. І. Тихонов, Т. Г. Ярних, С. О. Тихонова та ін. ; за ред. О. І. Тихонова і Т. Г. Ярних. – 2-ге вид., стереотип – Х. : НФаУ, 2015. – 232 с.
4. Поясок Т. Б. Застосування інформаційних технологій в навчальному процесі вищої школи : науково-методичний посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів економічного профілю / Т. Б. Поясок. – Кременчук : ПП Щербатих О. В., 2009. – 104 с.